

GLÓWNY INSPEKTOR SANITARNY

Marek Posobkiewicz

GIS-NK-ZK-0941-00005/PS/16

Warszawa, dnia 2016 -07- 15

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. INFORMACJE OGÓLNE

Kontrola w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wielkopolskim ul. Mickiewicza 12b, 66-400 Gorzów Wielkopolski, odbyła się w dniach 25-27 kwietnia 2016 r. Kontrola została ujęta w planie kontroli jednostek podległych i nadzorowanych GIS na rok 2016. Przeprowadzona na podstawie otrzymanych pisemnych upoważnień. Osoby oddelegowane do powyższych czynności:

- Pan Konrad Jakubiak - Zastępca Dyrektora, Departament Nadzoru i Kontroli, upoważnienie nr 75/2016 z dnia 14.04.2016 r. oraz 82/2016 z dnia 22.04.2016 r., oświadczenie o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie z udziału w kontroli z dnia 21.04.2016 r. (akta kontroli; str. 08-09, str. 152),

- Pani Ewa Waluk - Radca GIS, Departament Nadzoru nad Środkami Zastępczymi, upoważnienie nr 53/2016 z dnia 31.03.2016 r., oświadczenie o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie z udziału w kontroli z dnia 21.04.2016 r. (akta kontroli; str. 04-05).

- Pani Kinga Barczuk - Starszy Specjalista GIS, Departament Nadzoru nad Środkami Zastępczymi, upoważnienie nr 54/2016 z dnia 31.03.2016 r., oświadczenie o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie z udziału w kontroli z dnia 21.04.2016 r. (akta kontroli; str. 06-07).

- Pani Elżbieta Świętoń-Moczulska - Główny Specjalista, Departament Higieny Środowiska, upoważnienie nr 55/2016 z dnia 31.03.2016 r., oświadczenie o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie z udziału w kontroli z dnia 25.04.2016 r. (akta kontroli; str. 150-151),

- Pani Aleksandra Moczulak - Główny Specjalista, Departament Higieny Środowiska, upoważnienie nr 56/2016 z dnia 31.03.2016 r., oświadczenie o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie z udziału w kontroli z dnia 25.04.2016 r. (akta kontroli; str. 148-149).

Czynności kontrolne w jednostce przeprowadzono od 25.04.2016 r. do 27.04.2016 r.

I. Zakres kontroli obejmował:

a) „Wykonywanie zadań nadzoru nad ustawowym zakazem wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych w oparciu o zapisy zawarte w art. 27c ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz art. 44c i 52a ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii”.

b) Okres objęty kontrolą:

od 01.01.2013 r. do 31.12.2015 r. (akta kontroli; str. 01-03).

c) Zadania wymagające oceny:

- funkcjonowanie Zespołu do spraw Nadzoru nad Środkami Zastępczymi, w tym kompetencje pracowników,

- prawidłowość prowadzenia postępowań odwoławczych od decyzji wydanych przez PPIS w województwie lubuskim w sprawach dotyczących środków zastępczych,

- nadzór merytoryczny nad zadaniami wykonywanymi przez PPIS w zakresie realizacji ustawowego zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych (współdziałanie, wytyczne, szkolenia, kontrole),

- funkcjonowanie systemu SMIOD, w szczególności nadzór nad prowadzeniem bazy przez PSSE,

- współpraca z innymi instytucjami zajmującymi się przeciwdziałaniem i wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych,

- podejmowanie działania przez PWIS w zakresie profilaktyki i polityki oświatowej w obszarze środków zastępczych,

- prowadzenie monitoringu pojawiania się nowych środków zastępczych,

- funkcjonowanie infolinii dedykowanej monitorowaniu środków zastępczych.

Działalność kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą została oceniona pozytywnie.

II. Zakres kontroli obejmował:

a) „Realizacja zadań w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących higieny pracy, warunków środowiska pracy, chorób zawodowych oraz chemikaliów”.

b) Okres objęty kontrolą:

od 01.01.2015 r. do 31.10.2015 r. (akta kontroli; str. 01-03).

c) Zadania wymagające oceny:

- organizacja Oddziału Higieny Pracy,

- realizacja planu pracy Oddziału Higieny Pracy,
- prawidłowość prowadzenia postępowań w sprawach higieny pracy i warunków środowiska pracy, chorób zawodowych, substancji chemicznych i ich mieszanin oraz produktów biobójczych.

Działalność kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą została oceniona pozytywnie.

II. OPIS STANU FAKTYCZNEGO

Kierownikiem jednostki kontrolowanej jest Pani Dorota Konaszczyk, która została powołana na stanowisko Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dniem 26 listopada 2012 r. przez Wojewodę Lubuskiego Pana Marcina Jabłońskiego, pismem z dnia 26 listopada 2012 r., o znaku OK.II.2110.48.2012.DMiI (akta kontroli; str. 10).

Wyżej wymieniona jednostka wykonuje działania na podstawie;

- przepisów prawa powszechnie obowiązującego,
- statutu stanowiącego załącznik do zarządzenia Wojewody Lubuskiego z dnia 21 września 2015 r. w sprawie nadania statutów Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wielkopolskim oraz powiatowym stacjom sanitarno-epidemiologicznym położonym na obszarze województwa lubuskiego (akta kontroli; str. 11-14).

- zarządzenia nr 7 Dyrektora Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 4 marca 2016 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wielkopolskim (akta kontroli; str. 15-44).

1. Kontrola z zakresu wykonywania zadań w zakresie nadzoru nad ustawowym zakazem wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych w oparciu o zapisy zawarte w art. 27c ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz art. 44c i 52a ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii

W regulaminie organizacyjnym wprowadzonym Zarządzeniem nr 7 z dnia 4 marca 2016 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp. w załączniku nr 1 w rozdziale 4 pt. zadania komórek organizacyjnych Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w § 14 o brzmieniu: Do

zadań Oddziału Bezpieczeństwa Żywności, Żywienia i Kosmetyków wchodzącego w skład Działu Nadzoru Sanitarnego należy sprawowanie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetykami poprzez:

Pkt. 3) nadzór i koordynację działań w zakresie środków zastępczych.

Zarządzeniem Nr 1 Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. z dnia 10 stycznia 2012 r. w sprawie powołania Zespołu ds. Nadzoru nad Środkami Zastępczymi w województwie lubuskim powołano skład Zespołu oraz określono jego zadania. Wspomniane wyżej Zarządzenie Nr 1 zostało zmienione Zarządzeniem Nr 3 LPWIS w Gorzowie Wlkp. z dnia 21 lutego 2013 r., Zarządzeniem Nr 5 z dnia 6 lipca 2015 r. oraz Zarządzeniem Nr 10 LPWIS z dnia 31 grudnia 2015 r. (akta kontroli; str. 45-48).

Zespołowi przewodniczy Pani Dorota Konaszczyk, Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny.

Zadania wykonywane przez Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. są prowadzone w oparciu o realizację rocznego Planu zasadniczych przedsięwzięć Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp.

W ramach czynności kontrolnych informacji oraz wyjaśnień dotyczących przedmiotu kontroli udzielali:

1. Pani Dorota Konaszczyk, Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny,
2. Pani Jolanta Musiała, Zastępca Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego,
3. Pani Małgorzata Stodolak, Kierownik Oddziału Bezpieczeństwa Żywności, Żywienia i Kosmetyków w WSSE w Gorzowie Wielkopolskim,
4. Pani Angelika Cisek-Woźniak, Koordynator Zespołu ds. Nadzoru nad Środkami Zastępczymi w WSSE w Gorzowie Wielkopolskim,
5. Pani Mirosława Bokszyńska-Kąkalec, Kierownik Oddziału Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej w WSSE w Gorzowie Wielkopolskim.
6. Pani Magdalena Kubasiewicz, Młodszy asystent w Oddziale Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej WSSE w Gorzowie Wielkopolskim.

Zadaniami związanymi z nadzorem nad realizacją ustawowego zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych zajmują się pracownicy zatrudnieni

w Oddziale Bezpieczeństwa Żywności, Żywienia i Kosmetyków, który organizacyjnie wchodzi w skład Działu Nadzoru Sanitarnego.

Pracownicy zajmujący się zagadnieniami związanymi z ustawowym nadzorem nad środkami zastępczymi mają wpisane te zadania w zakresy obowiązków. Zespołowi kontrolnemu udostępniono 2 zakresy czynności pracowników do których kompetencji należy nadzór nad środkami zastępczymi: Pani kierownik Małgorzaty Stodolak i Pani Angeliki Cisek-Woźniak.

Nadzór merytoryczny prowadzony przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Gorzowie Wielkopolskim nad Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną województwa lubuskiego prowadzony jest wieloaspektowo.

Zasadniczym elementem nadzoru jest nadzór dokonywany w trybie instancyjnym podczas rozpatrywania wniesionego środka zaskarżenia, tj. zażaleń i odwołań od decyzji podjętych w pierwszej instancji.

W zakresie postępowania odwoławczego w okresie objętym kontrolą tj. od 1.01.2013 r. do 31.12.2015 r. Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny jako druga instancja rozpatrywał:

1. Odwołania od decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wielkopolskim:

- w 2013 r. rozpatrywano 4 odwołania, uchylono w całości i przekazano do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji 3 decyzje (LPWIS nr II/NS-HŻ-1/5/2013 z 18.03.2013 r., LPWIS nr II/NS-HŻ-2/8/2013 z 09.04.2013 r. oraz LPWIS nr II/NS-HŻ-3/9/2013 z 09.04.2013), jedna decyzja została zaskarżona do WSA w Gorzowie Wlkp. (LPWIS nr II/NS-HŻ-4/10/2013 z 09.04.2013 r.), Sąd oddalił skargę,
- w 2014 r. z 3-ch wniesionych odwołań: 2 zostały przez LPWIS uchylone w całości i przekazane do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji (LPWIS nr II/NS-HŻ-2/11/2014 z 02.07.2014 oraz LPWIS nr II/NS-HŻ-3/12/2014 z 03.07.2014 r.), jedna decyzja została przez organ II instancji utrzymana w mocy (LPWIS nr II/NS-HŻ-3/12/2014 z 03.07.2014 r.), natomiast została dalej zaskarżona do WSA, który skargę odrzucił,
- w 2015 r. z 3-ch wniesionych odwołań: 1 decyzję LPWIS uchylił w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji (LPWIS nr II/NS-HŻ-11/33/2014 z 18.11.2015 r.), w przypadku 2 spraw organ II instancji stwierdził postanowieniem uchybienie terminu do wniesienia instrumentu odwoławczego (LPWIS nr R/NS-Ż-5/65/2015 z 26.08.2015, LPWIS nr R/NS-HŻ-3/51/2015 z 10.06.2015 r. oraz LPWIS nr R/NS-HŻ-4/52/2015 z 10.06.2015 r.).

2. Odwołania od decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze:

- w 2014 r. rozpatrywano 3 odwołania, 1 decyzję uchylono w całości i przekazano do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji (LPWIS nr II/NS-HŻ-4/16/4 z 25.07.2014 r.), jedną decyzję utrzymano w mocy (LPWIS nr II/NS-HŻ-7/30/2014 z 06.11.2014 r.), oraz postanowienie NS-HP-733.444.1.2014.3 z 15.04.2014 r. postanowieniem LPWIS utrzymano w mocy (LPWIS nr R/NS-HŻ-2/21/KM z 13.06.2014 r.)
- w 2015 r. 1 decyzję utrzymano w mocy (LPWIS nr II/NS-HŻ-5/10/2015 z 24.02.2015 r., natomiast WSA wniesioną skargę od decyzji odrzucił na mocy postanowienia o sygn. akt II/SA/GO 318/15 z 23.06.2015 r. W drugiej sprawie spółki PBO International Sp. z o. o. po rozpatrzeniu postępowania w II instancji LPWIS również utrzymał decyzję pierwszo-instancyjną w mocy (LPWIS nr II/NS-HŻ-9/24/2015 z 20.08.2015 r.).

3. Odwołania od decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żarach:

- w 2013 r. rozpatrzono 1 odwołanie, w wyniku przeprowadzonego postępowania administracyjnego LPWIS uchylił decyzję I instancji w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia.

Szczegółowy rejestr dotyczący postępowań odwoławczych prowadzonych przez Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w okresie objętym kontrolą zawierają załączone do akt kontroli tabele (akta kontroli; str. 49-52.).

Podstawę kontroli instancyjnej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego*, stanowi art. 12 ust. 2 pkt 1 *ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej*, co oznacza, iż państwowy wojewódzki inspektor sanitarny w postępowaniu administracyjnym jest organem drugiego stopnia w stosunku do państwowego powiatowego i państwowego granicznego inspektora sanitarnego.

Istotnym elementem prowadzonego nadzoru są kontrole przeprowadzane w PSSE województwa lubuskiego przez upoważnionych przedstawicieli LPWIS. Kontrole te są planowane w Zasadniczych Zamierzeniach Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp.

Przedmiotem kontroli w PSSE województwa lubuskiego są warunki realizowania zadania statutowego Państwowej Inspekcji Sanitarnej, jakim jest nadzór nad przestrzeganiem zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych, w tym: sposób prowadzenia nadzoru, prowadzenie postępowania administracyjnego w zakresie środków zastępczych na podstawie oceny zgromadzonej dokumentacji, monitoring i współpraca z instytucjami w zakresie nadzoru nad środkami zastępczymi. Kontrole są przeprowadzane

zgodnie z Planem Pracy Oddziału Bezpieczeństwa Żywności, Żywienia i Kosmetyków WSSE w Gorzowie Wlkp. na dany rok kalendarzowy. Kontrole prowadzone są zgodnie z ustawą o kontroli w administracji rządowej oraz zgodnie z procedurami systemowymi i dokumentacją systemową na podstawie obowiązującego Systemu Zarządzania Jakością.

W stosowanym wzorze Programu przeprowadzania kontroli według formularza PK/WSSE-01-01, nr wydania 5, z datą wydania 28 marca 2012 r. wśród zagadnień poddawanych kontroli wymienia się:

1. Zapoznanie się z dokumentacją wybranych obiektów.
2. Sposób sporządzania protokołów z kontroli,
3. Egzekwowanie stwierdzonych uchybień,
4. Prowadzenie postępowań pokontrolnych,
5. Podejmowane działania w związku z otrzymywanymi poleceniami od Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp,
6. Nadzorowanie oraz wpisy do SMIOD (System Monitorowania Informacji o Dopalaczach),
7. Prawidłowość stosowania aktów prawnych i dostępność do nich,
8. Oględziny sposobu prowadzenia kontroli i weryfikacja nadzoru nad wybranymi obiektami (obiekty wprowadzające do obrotu środki zastępcze).

Zespół kontrolny zapoznał się z dokumentacją 3 kontroli przeprowadzonych w PSSE województwa lubuskiego:

1. W dniu 20 marca 2015 r. przeprowadzono kontrolę w Sekcji Higieny Pracy PSSE w Zielonej Górze, zakres kontroli obejmował: ocenę nadzoru nad wytwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych. Zespół kontrolny zapoznał się z postępowaniami administracyjnymi prowadzonymi w 2 stwierdzonych przypadkach wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Sprawy dotyczyły sklepu „Pachnący dom” w Zielonej Górze przy ul. Przy Gazowni 27.
2. W dniu 29 kwietnia 2015 r. przeprowadzono kontrolę w Sekcji Higieny Bezpieczeństwa Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku w zakresie między innymi oceny nadzoru nad wytwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych. Kontrola została przeprowadzona zgodnie z Planem Pracy Oddziału Bezpieczeństwa

Żywności, Żywienia i Kosmetyków WSSE w Gorzowie Wlkp. Na 2015 r. kontrola dotyczyła spraw prowadzonych przez PPIS w Żarach, które obejmowały działania w przypadkach otrzymania informacji od LPWIS w Gorzowie Wlkp. W sprawie przesyłek zawierających środki zastępcze, przejęte wcześniej przez Urząd Celny Mobilnej Grupy Kontrolnej w Olsztynie.

3. W dniu 25.09.2015 r. oraz 09.10.2015 r. przeprowadzono kontrole w Sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku PSSE w Gorzowie Wlkp. Jednym z 2 zakresów kontroli była ocena nadzoru nad wytwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych w okresie: 01.01.2014-01.09.2015 r. Kontrole przeprowadzono zgodnie z Planem Pracy Oddziału Bezpieczeństwa Żywności, Żywienia i Kosmetyków WSSE w Gorzowie Wlkp. Na 2015 r.

W 2015 r. został opracowany i zatwierdzony przez LPWIS Plan kontroli na 2016 r. jednostek organizacyjnych Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa lubuskiego. W Planie przewidziano przeprowadzenie w roku 2016 trzech kontroli kompleksowych oraz 5 audytów wewnętrznych. Podkreślenia wymaga fakt, że tylko w jednej kontroli kompleksowej przewidzianej w miesiącu czerwcu 2016 r. w PSSE w Żaganiu jednym z 8 przedmiotów kontroli jest „nadzór nad środkami zastępczymi”.

Do akt kontroli dołączono tabele z informacjami dotyczącymi przeprowadzonych w 2015 r. kontroli przez Oddział Bezpieczeństwa Żywności, Żywienia i kosmetyków WSSE w Gorzowie Wlkp., która zawiera nazwę PSSE, datę kontroli, rodzaj kontroli, cel kontroli, najważniejsze ustalenia/nieprawidłowości oraz zalecenia pokontrolne (akta kontroli; str. 53-65).

Dokumentacja przeprowadzanych z upoważnienia LPWIS kontroli w PSSE województwa lubuskiego jest prowadzona prawidłowo i rzetelnie. Metodologia prowadzenia kontroli oraz sposób dokumentowania nie odbiega od stosowanych w administracji standardów i zgodnie z przepisami prawa.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że w WSSE w Gorzowie Wlkp. w zakresie realizacji ustawowego zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych wykonywała następujące zadania:

- koordynacja działań organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa lubuskiego w zakresie realizacji ustawowego zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych na terenie województwa podkarpackiego,
- sporządzanie sprawozdań i wskaźników statystycznych okresowych dotyczących nadzoru nad przeciwdziałaniem wprowadzaniu do obrotu i wytwarzaniu środków zastępczych,
- współpraca z Policją, Urzędem Kontroli Skarbowej, innymi organami i podmiotami, samorządem i szkołami,
- prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjno-informacyjnych w zakresie środków zastępczych.

Elektroniczny system monitorowania informacji o dopalaczach (SMIOD) dotyczący działań prowadzonych w ramach nadzoru nad środkami zastępczymi funkcjonuje prawidłowo. Administrowany jest przez Panią Angelikę Cisek-Woźniak. Monitoring stron systemu SMIOD dokonywany jest w sposób ciągły i w przypadku stwierdzenia braku jakiegoś elementu prowadzonego postępowania stosowane jest w ramach prowadzonego nadzoru pismo monitorujące lub upominające o uzupełnienie.

Zdaniem pracowników system SMIOD pełni istotną rolę w procesie monitorowania realizacji przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w województwie lubuskim ustawowego zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych oraz w procesie nadzoru nad wykonywaniem tych zadań przez powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne.

W Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej funkcjonuje infolinia „dopalaczowa”, która obsługiwana jest przez Oddział Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej w WSSE w Gorzowie Wielkopolskim. Do akt kontroli dołączono pismo Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. ZK.0444.2.2015.TT z dnia 8 października 2015 r. adresowane do Głównego Inspektora Sanitarnego zawierające informację dotyczącą połączeń na infolinię w sprawie dopalaczy oraz notatkę służbową z 8 października 2015 r. podpisana przez Panią Anetę Mokosę, st. Asystenta, która w tym dniu obsługiwała infolinię (akta kontroli; str. 66-67).

W WSSE w Gorzowie Wlkp. zalecenia oraz bieżące informacje przekazane przez GIS, a także istotne kwestie związane ze sprawowanym nadzorem merytorycznym są przekazywane dalej do struktur powiatowych, czego przykładem są szkolenia wewnętrzne organizowane przez WSSE dla pracowników PSSE województwa lubuskiego, organizowane niezwłocznie po naradach organizowanych przez GIS dla koordynatorów wojewódzkich

zespołów ds. nadzoru nad środkami zastępczymi, o których na podstawie badanej dokumentacji mogli przekonać się członkowie zespołu kontrolnego.

Współpraca pomiędzy WSSE w Gorzowie Wlkp. a innymi organami i instytucjami w ramach realizacji nadzoru nad środkami zastępczymi prowadzona jest przede wszystkim w oparciu o Porozumienie z dnia 26 października 2011 r. zawarte pomiędzy Głównym Inspektorem Sanitarnym, Szefem Służby Celnej, Komendantem Głównym Policji i Głównym Inspektorem Farmaceutycznym o współpracy w zakresie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych.

Dopełnieniem zasad współpracy zawartych w wymienionym wyżej Porozumieniu jest realizowana na bieżąco współpraca pomiędzy Lubuskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym a innymi organami i podmiotami oraz jednostkami samorządu terytorialnego.

Przykładem dokumentów potwierdzających powyższe są następujące dokumenty:

1. Notatka służbowa ze spotkania przedstawicieli LPWIS z przedstawicielami Komendy Wojewódzkiej Policji w dniu 21 maja 2015 r., którego celem było wypracowanie wspólnych przedsięwzięć w celu ograniczenia procedury związanej z wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych. Ustalono, że Policja będzie uczestniczyć w czynnościach procesowych w zakresie środków zastępczych (a nie tylko w charakterze asysty) zobowiązano LPWIS do regularnego przysyłania zgłoszeń interwencji medycznych.
2. Pismo LPWIS NS-HŻ.2402.2.2.2014.KM z dnia 10 lutego 2014 r. kierowane do Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie Wlkp., Dyrektora Izby Celnej w Rzepinie, Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Zielonej Górze zawierające zaproszenie do udziału w spotkaniu poświęconemu środkom zastępczym, w tym między innymi przeciwdziałaniu ich wprowadzaniu do obrotu na terenie województwa lubuskiego (akta kontroli; str.68).

Ponadto Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny monitoruje sytuację związaną z zatruciami środkami zastępczymi, w zakresie monitoringu przypadków zatruc współpracuje na bieżąco z innymi podmiotami, szczególnie jednostkami organizacyjnymi ochrony zdrowia zlokalizowanymi na terenie województwa lubuskiego.

Szkolenia przeznaczone dla pracowników obsługujących zadania z zakresu nadzoru nad środkami zastępczymi prowadzone są systematycznie, przy wykorzystaniu różnych metod, w tym także interaktywnych. Szkolenia zewnętrzne to przede wszystkim cykliczne narady szkoleniowe organizowane przez GIS z udziałem koordynatorów Zespołów ds. nadzoru nad środkami zastępczymi w WSSE. Z ramienia WSSE w Gorzowie Wlkp. w każdym takim spotkaniu bierze udział Pani Małgorzata Stodolak, kierownik Oddziału Bezpieczeństwa Żywności, Żywienia i Kosmetyków lub Pani Angelika Cisek-Woźniak. Z informacji uzyskanych od Pani kierownik wynika, że materiały z tych porad niezwłocznie po ich zakończeniu przekazywane są pracownikom PSSE województwa lubuskiego w postaci prezentacji i materiałów szkoleniowych albo w trakcie organizowanych przez WSSE szkoleń, o czym świadczy przedstawiona zespołowi kontrolnemu dokumentacja.

W 2013 r. odbyły się 3 szkolenia wewnętrzne, w 2014 r. 5 szkoleń, w 2015 r. 2 szkolenia. We wszystkich uczestniczyli pracownicy PSSE w woj. lubuskim oraz pracownicy Oddziału Bezpieczeństwa Żywności, Żywienia i Kosmetyków WSSE w Gorzowie Wlkp. Tabelę z informacjami o szkoleniach zewnętrznych i wewnętrznych są załączone do akt kontroli (akta kontroli; str. 69-71).

Dla każdego szkolenia prowadzona jest dokumentacja zawierająca: protokoły ze szkoleń, program, zakres szkolenia, listę uczestników, zaproszenia, materiały merytoryczne oraz materiały prezentowane (również w formie płytki DVD). Uczestnicy szkolenia otrzymują stosowne zaświadczenia poświadczające udział w szkoleniu. Zespół kontrolny zapoznał się z:

- 1). Protokołem przeprowadzenia szkolenia wewnętrznego nr 9/2015 z 23 czerwca 2015 r.
- 2). Protokołem z przeprowadzonego szkolenia wewnętrznego nr 5/2014 z 6 czerwca 2014 r.

W celu dokonania oceny prawidłowości realizacji zadań wykonywanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną województwa lubuskiego w zakresie realizacji zadań wynikających z art. 44c i 52a *ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii* (Dz. U. z 2012 r. poz.124, z późn. zm.) – dokonano analizy postępowań prowadzonych przez Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp.

Podstawowymi metodami przeprowadzenia kontroli jest analiza dokumentacji prowadzonych postępowań administracyjnych dotyczących wybranych podmiotów oraz przedstawionej dokumentacji związanej z zakresem prowadzonej kontroli, a także informacji prowadzonych przez WSSE w Gorzowie Wlkp. w elektronicznym systemie monitorowania informacji o „dopalaczach” – SMIOD, przeprowadzenie wywiadu i ustnych wyjaśnień z pracownikami Stacji.

Z analizy przedstawionej podczas kontroli dokumentacji wynika, iż postępowanie administracyjne prowadzone jest w oparciu o obowiązujące przepisy prawne: ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu narkomanii* (Dz. U. z 2012 r., poz. 124, z późn. zm.), ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2013 r., poz. 267, z późn. zm), ustawy z dnia 14 marca 1985 r. *o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* (Dz. U. z 2015 r. poz. 1412) oraz ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. *o swobodzie działalności gospodarczej* (Dz. U. z 2015 r. poz. 584 i poz. 266).

Zespół kontrolujący zapoznał się z dokumentami dwóch postępowań, które dotyczą następujących podmiotów:

1) Kubex Company Sp. z o. o., ul. Zamkowa 18/33 w Pabianicach – prowadzący sprzedaż w sklepie „Pachnący dom” przy ul. Zamkowej 18/33 w Gorzowie Wlkp (akta kontroli; str. 72-82).

Decyzją nr HŻ-65-9-1/14 z dnia 25 kwietnia 2014 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. nakazał wstrzymanie wprowadzania do obrotu produktów określonych w protokole z kontroli nr HŻ-PK-89/14 oraz wszystkich podobnych produktów mogących mieć wpływ na bezpośrednie zagrożenie życia i zdrowia ludzi oraz nakazał wycofanie tych produktów z obrotu na czas niezbędny do przeprowadzenia oceny i badań ich bezpieczeństwa, tj. 18 miesięcy od dnia wydania decyzji, tj. do dnia 15 października 2015 r.

Od przedmiotowej decyzji strona odwołała się do II instancji za pośrednictwem PPIS w Gorzowie Wlkp., które wpłynęło w dniu 12 maja 2014 r. Odwołanie wpłynęło w ustawowym terminie.

W wyniku rozpatrzenia przedmiotowego odwołania Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp., w dniu 2 lipca 2014 r. wydał decyzję znak: II/NS-HŻ-2/11/2014, na mocy której uchylił zaskarżoną decyzję w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji.

Organ II instancji w sentencji decyzji po zapoznaniu się ze zgromadzoną w sprawie dokumentacją stwierdził, że wydanie przedmiotowej decyzji było uzależnione od uprzedniego wydania decyzji na podstawie art. 27 ust. została wydana została wydana z naruszeniem art. 27 c ust. 1 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz art. 107 par. 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* i w świetle powyższego część zarzutów strony wykazanych w odwołaniu okazała się zasadna. Organ II instancji wykazał niekompletność uzasadnienia faktycznego decyzji bowiem organ I instancji

w sentencji kwestionowanej decyzji nie wskazał nazwy produktów, co do których zachodzi podejrzenie, że są środkami zastępczymi. Organ I instancji wskazał jedynie, że wstrzymuje wprowadzania do obrotu produktów określonych w protokole kontroli z dnia 15.04.2014 r. oraz wszystkich podobnych wyrobów mogących mieć wpływ na bezpośrednie zagrożenie życia i zdrowia ludzi, nie określając jednak jakich konkretnie produktów dotyczy decyzja. W ocenie LPWIS rozstrzygnięcie organu jako elementu decyzji administracyjnej powinno być sformułowane w sposób precyzyjny, zwłaszcza w sytuacji, gdy wiąże się z nałożonym na stronę obowiązkiem.

2) Kubex Company Sp. z o. o., ul. Zamkowa 18/33 w Pabianicach – prowadzący sprzedaż w sklepie „Pachnący dom” przy ul. Zamkowej 18/33 w Gorzowie Wlkp. (akta kontroli; str. 83-94).

Decyzją nr HŻ-65-9-2/14 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. z dnia 25 kwietnia 2014 r. nakazał zaprzestania prowadzenia działalności w stoisku zlokalizowanym w sklepie „Pachnący dom”. Służącym do wprowadzania do obrotu produktów, co do których zachodzi podejrzenie, iż są one środkami zastępczymi na czas niezbędny do usunięcia zagrożenia.

Od przedmiotowej decyzji strona odwołała się do II instancji za pośrednictwem PPIS w Gorzowie Wlkp., które wpłynęło w dniu 12 maja 2014 r. Odwołanie wpłynęło w ustawowym terminie.

W wyniku rozpatrzenia przedmiotowego odwołania Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp., w dniu 3 lipca 2014 r. wydał decyzję znak: II/NS-HŻ-3/12/2014, na mocy której uchylił zaskarżoną decyzję w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji. Uzasadniając swoje rozstrzygnięcie Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. powołał się na fakt, że wydanie przedmiotowej decyzji uzależnione było od uprzedniego wydania decyzji na podstawie art. 27c ust. 1 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, która decyzją II/NS-HŻ-2/11/2014 z dnia 2 lipca 2014 r. została przez organ II instancji uchylona. Wyeliminowanie z obrotu prawnego poprzedniej decyzji oznacza, że brak było podstaw do merytorycznego badania zasadności zaskarżonej decyzji znak: HŻ-65-9-2/14, która stanowi kontynuację procesową decyzji wydanej na podstawie art. 27c ust. 1 przywołanej wyżej ustawy. W opinii II organu uchylenie decyzji z dnia 15 kwietnia 2014 r., znak: HŻ-65-9-1/14, skutkować powinno uchyleniem kolejnej decyzji z dnia 15 kwietnia 2014 r., znak: HŻ-65-9-2/14 i przekazaniem sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji.

3) **Kubex Company Sp. z o. o.**, ul. Zamkowa 18/33 w Pabianicach – prowadzący sprzedaż w sklepie „Pachnący dom” przy ul. Przy Gazowni 27, w Zielonej Górze. (akta kontroli; str. 95-103).

Decyzją nr NS-HP.733.444.1.2014.6 z dnia 28 maja 2014 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze nakazał wycofanie wprowadzania do obrotu produktów pod nazwami: „Dodatek do piasku koloru złotego”, „Dodatek do piasku koloru srebrnego”, „Rozpalka do pieca koloru złotego”, „Rozpalka do pieca koloru srebrnego”, „Kokosowy sen”, „Granulki wonne – Fiołki piżmo”, „Granulki wonne – Japońska Magnolia” oraz zaprzestania prowadzenia działalności na stanowisku zlokalizowanym w sklepie „Pachnący dom” w Zielonej Górze ul. Przy Gazowni 27.

Od powyższej decyzji wpłynęło w dniu 7 lipca 2014 r. odwołanie do II instancji za pośrednictwem PPIS w Zielonej Górze. Odwołanie to wpłynęło w ustawowym terminie, wobec czego podlegało rozpatrzeniu.

Organ II instancji po zapoznaniu się ze zgromadzoną w sprawie dokumentacją wydał decyzję Nr II/NS-HŻ-4/16/2014 z dnia 25 lipca 2014 r. w której stwierdził, że PPIS w Zielonej Górze w sentencji kwestionowanej decyzji w punkcie 1 nie wskazał czasu na jaki nakazuje wycofanie wprowadzanych do obrotu produktów oraz w punkcie 2 czasu na jaki nakazuje stronie zaprzestania prowadzenia działalności w obiekcie, co jest niezbędnym elementem uzasadnienia prawnego decyzji w tej sprawie, a znajduje potwierdzenie w cyt. Art. 27 c ust. 1 i 3 ustawy o PIS. Zgodnie bowiem z art. 27c ust. 1 i 3 ustawy o PIS organ musi określić czas na jaki wycofuje produkt z obrotu, który nie może być dłuższy niż 18 miesięcy, oraz czas na jaki nakazuje zaprzestania prowadzenia działalności, który nie może być dłuższy niż 3 miesiące. Zgodnie z oceną Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego rozstrzygnięcie organu jako elementu decyzji administracyjnej powinno być sformułowane w sposób precyzyjny, zwłaszcza w sytuacji, gdy wiąże się z nałożonym na stronę obowiązkiem.

Podczas prowadzonych czynności kontrolnych została przeprowadzona rozmowa z Panią Mirosławą Bokszy-Kąkalec, Kierownikiem Oddziału Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej oraz Panią Magdaleną Kubasiewicz, Młodszym asystentem w Oddziale Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej WSSE w Gorzowie Wlkp. na temat podejmowanych działań w zakresie profilaktyki i polityki oświatowo-zdrowotnej w obszarze środków zastępczych.

W okresie objętym kontrolą w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp. realizowane są głównie programy, akcje profilaktyczne oraz działania informacyjno-edukacyjne, w których środki zastępcze są dodatkowym tematem.

W Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp. realizowany jest projekt pt. „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” współfinansowany w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy. Grupę docelową stanowią szkolni koordynatorzy: nauczyciele przedmiotowi, pedagodzy, psycholodzy, pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania lub inne osoby odpowiedzialne za realizację edukacji zdrowotnej w szkole, którzy chcą podwyższyć swoje kwalifikacje w zakresie edukacji zdrowotnej i profilaktyki uzależnień. Celem programu jest dotarcie z przekazem edukacyjnym do uczniów szkół ponadgimnazjalnych i ograniczenie skutków zdrowotnych używania substancji psychoaktywnych.

Na terenie województwa lubuskiego w latach 2013 - 2015 Oddział Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej WSSE w Gorzowie Wlkp. prowadził następujące działania, podczas których poruszane były zagadnienia związane z profilaktyką używania środków zastępczych tzw. „dopalaczy”:

- kampania „**Zdrowe ferie zimowe**”, w ramach której nagłośniono tematykę skutków zdrowotnych zażywania „dopalaczy”, zamieszczono materiały edukacyjne na stronie internetowej WSSE w Gorzowie Wlkp. i Lubuskiego Kuratorium Oświaty oraz rozprowadzono materiały do placówek wypoczynku zimowego;
- emitowano tematyczny baner „**STOP DOPALACZOM**” (własnego projektu) na monitorach LCD w centrum Gorzowa Wlkp.;
- aktywnie uczestniczono w „**Ogólnopolskiej Nocy Profilaktyki**” organizowanej przez Komendę Wojewódzką Policji w Gorzowie Wlkp. (udział w nocnej debacie dla młodzieży oraz prowadzono punkt informacyjno-edukacyjny);
- kampania „**Zdrowe i bezpieczne wakacje**” w ramach, której rozpowszechniano tematykę skutków zdrowotnych zażywania „dopalaczy”, zamieszczano materiały edukacyjne na stronie internetowej WSSE w Gorzowie Wlkp., dystrybuowano materiały edukacyjne do placówek wypoczynku letniego oraz prowadzono punkty informacyjno-edukacyjne podczas lokalnych imprez prozdrowotnych;
- kampania „**Młodość wolna od uzależnień**” realizowana podczas festiwalu „Przystanek Woodstock” (w wiosce festiwalowej uruchomiono punkt informacyjno-edukacyjny, w którym

- udzielano porad i informacji z zakresu skutków zdrowotnych zażywania „dopalaczy”, prowadzono dystrybucję tematycznych materiałów edukacyjnych oraz oferowano symulację stanu odurzenia z wykorzystaniem narkogogli);
- prowadzono **warsztaty dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych** na temat zachowań asertywnych w aspekcie zagrożenia młodzieży zażywaniem „dopalaczy”;
 - włączono się w organizację konkursu na monodram **„Pomoc w dwóch aktach”** skierowanego do młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych województwa lubuskiego;
 - zorganizowano cykliczną konferencję popularno-naukową pod hasłem **„Czy współczesna młodzież mówi NIE uzależnieniom”** dla dyrektorów, pedagogów, wychowawców oraz pielęgniarek środowiska nauczania i wychowania ze szkół ponadgimnazjalnych z terenu całego województwa lubuskiego;
 - uruchomiono punkt informacyjno-edukacyjny z okazji obchodów **Międzynarodowego Dnia Narkomanii** oraz **Dnia Pamięci o Zmarłych na AIDS**;
 - włączono się w organizację konkursu na spot telewizyjny **„Narkotyki rozmazane życie”** skierowanego do młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych województwa lubuskiego;
 - kampania **„Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu”** (zorganizowanie konferencji prasowej inaugurującej kampanię, emisja tematycznych spotów w kinie „Helios” w Gorzowie Wlkp., zorganizowanie trzydniowego punktu informacyjno-edukacyjnego, nagłośnienie tematyki skutków zdrowotnych zażywania „dopalaczy” na stronie internetowej WSSE w Gorzowie Wlkp., dystrybucja materiałów edukacyjnych);
 - podczas ferii zimowych w środkach komunikacji publicznej w Gorzowie Wlkp. **emitowano tematyczny spot edukacyjny**;
 - zorganizowano debatę pt. **„Zanim będzie za późno”** dla pedagogów gorzowskich szkół ponadgimnazjalnych poprzedzającą cykl warsztatów dla rodziców gimnazjalistów na temat skutecznej komunikacji z młodzieżą w aspekcie uzależnień;
 - zainaugurowano kampanię **„Lubuskie bez dopalaczy”** (zorganizowano konferencję prasową z udziałem Wojewody Lubuskiego, Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, lekarza psychiatrii oraz terapeuty uzależnień ze stowarzyszenia „Monar”);
 - **zorganizowano szkolenie** dla przedstawicieli Państwowej Inspekcji Sanitarnej pt. **„Zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie edukacji i nadzoru nad środkami zastępczymi w świetle nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii”**;

- organizowano punkty informacyjno-edukacyjne podczas lokalnych imprez prozdrowotnych.

Na stronie internetowej Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp. na bieżąco zamieszczane są informacje odnośnie organizowanych akcji profilaktycznych w zakresie środków zastępczych.

Na terenie województwa lubuskiego Ruchomy Punkt Informacyjny (RPI) odnośnie „dopalaczy” wykorzystywany jest podczas szkoleń oraz lokalnych imprez prozdrowotnych, np. „Przystanku Woodstock”. Najczęściej używane są pojedyncze elementy zestawu, przeważnie stojak na ulotki.

Do akt kontroli załączono materiały dotyczące działań profilaktycznych i oświatowych Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp. w obszarze środków zastępczych realizowanych w okresie 01.01.2013 – 31.12.2015 r. (akta kontroli; str. 104-147).

W wyniku przeprowadzonej kontroli należy podkreślić, że pracownicy Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp., których zadania zawodowe związane są z realizacją ustawowego zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych, swoje obowiązki wykonują profesjonalnie i z dużym zaangażowaniem.

Na pozytywną opinię zasługuje stosowanie przez Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. właściwych metod nadzoru merytorycznego sprawowanego nad realizacją ustawowego zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych przez państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych województwa lubuskiego. Metodę podstawową, oprócz tzw. kontroli instancyjnej sprawowanej na podstawie art. 12 ust. 2 pkt 1 *ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* stanowi planowanie i realizowanie kontroli merytorycznej w zakresie zadań realizowanych przez PSSE w obszarze nadzoru nad środkami zastępczymi.

Postępowanie administracyjne prowadzone jest przez Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. w oparciu o obowiązujące przepisy prawne, tj. ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, ustawę z dnia 14 marca 1985 o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz ustawę z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Za prawidłowe należy uznać uzasadnienie prawne oraz faktyczne podejmowanych rozstrzygnięć.

Organ rozpatrując odwołanie strony odnosi się szczegółowo do podnoszonych w nim zarzutów oraz dokonuje ponownej oceny całości zgromadzonego materiału dowodowego. Podejmowane rozstrzygnięcia nie budzą wątpliwości w zakresie stosowanych przepisów prawa oraz dokonywanej oceny dowodów.

Analiza wybranych postępowań pozwala na stwierdzenie, że Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp., jako organ drugiej instancji, w sposób prawidłowy weryfikuje podejmowane przez organ pierwszej instancji rozstrzygnięcia, z zachowaniem form przypisanych prawem.

2. Kontrola z zakresu realizacji zadań z zakresu nadzoru nad przepisami dotyczącymi higieny pracy, warunków środowiska pracy, chorób zawodowych oraz chemikaliów.

Organizacja pracy Oddziału Higieny Pracy

W badanym okresie Oddział Higieny Pracy liczył 6 pracowników, w tym 1 osoba przebywająca na urlopie macierzyńskim. Za pracę całego Oddziału odpowiada Pan Robert Michna, Kierownik Oddziału z 16-letnim stażem pracy w Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Kierownika Oddziału w przypadku jego nieobecności, zastępuje Pani Sylwia Rosiak, starszy asystent z 13-letnim stażem pracy w Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Obsada Kadrowa Oddziału Higieny Pracy WSSE w Gorzowie Wlkp. wraz z zaznaczeniem stanowiska służbowego i okresu pełnienia funkcji została zamieszczona w aktach kontroli (akta kontroli; str. 153-154)

Wszyscy pracownicy z obsady kadrowej Oddziału uczestniczą w kontrolach obiektów.

Pracownicy Oddziału Higieny Pracy zajmują 3 pomieszczenia biurowe usytuowane na 3 piętrze. Pomieszczenia wyposażone są w sprzęt komputerowy z dostępem do Internetu. Każdy pracownik ma dostęp do komputera. Warunki pracy uznano za dobre.

Pracownicy Oddziału Higieny Pracy realizują następujące zadania:

1. Prowadzenie spraw w I i II instancji w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących:

- warunków środowiska pracy,
- wprowadzania do obrotu i stosowania w działalności zawodowej substancji chemicznych i ich mieszanin,
- wprowadzania do obrotu prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3,

- wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych przeznaczonych do stosowania w produktach biobójczych oraz ich stosowania w działalności zawodowej,
- detergentów.

2. Gromadzenie i analiza informacji z zakładów pracy o czynnikach rakotwórczych – na ich podstawie tworzenie bazy danych w przedmiotowym zakresie do Centralnego Rejestru, prowadzonego przez Instytut Medycyny Pracy w Łodzi.

3. Rozpatrywanie i załatwianie spraw dotyczących chorób zawodowych w I i II instancji.

4. Rozpatrywanie i załatwianie skarg i wniosków.

5. Opracowywanie informacji i ocen dotyczących:

- warunków higieny pracy, w tym ocen narażenia zawodowego,
- chorób zawodowych,
- stanu sanitarnego zakładów pracy w zakresie zagrożeń zawodowych.

6. Udział w realizacji projektów wspólnotowych we współpracy z Europejską Agencją Chemikaliów w Helsinkach oraz siecią CLEEN.

Wszyscy pracownicy Oddziału Higieny Pracy prezentują bardzo dobre merytoryczne i praktyczne przygotowanie do prowadzenia spraw objętych obszarem kompetencji Higieny Pracy.

Aktualnie zagadnieniami chemikaliów zajmują się Pani Kinga Przysiecka oraz Pan Kajetan Przysiecki (zatrudniony na zastępstwo za Panią Martę Błatkiewicz). Postępowanie administracyjne w zakresie chorób zawodowych prowadzi Pani Renata Gralak, natomiast zagadnieniami warunków pracy zajmuje się Pani Sylwia Rosiak..

W stacji w rzeczowym wykazie akt ustalono określone numery ewidencyjne dla różnych grup spraw prowadzonych przez Oddział Higieny Pracy. Dla nadzoru bieżącego przyjęto oddzielne oznaczenie dla ewidencji kontroli obejmującej harmonogram kontroli i 14 rejestrów, jak również podjętych interwencji. (akta kontroli; str. 155-177).

Formy i metody oddziaływania na podległe merytorycznie komórki organizacyjne PSSE.

Na terenie województwa lubuskiego funkcjonuje 11 PSSE z Działami, Oddziałami lub Sekcjami Higieny Pracy lub samodzielными stanowiskami. Oddział stosuje następujące formy i metody oddziaływania na podległe merytorycznie komórki organizacyjne powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych:

- szkolenia tematyczne organizowane przez Oddział dla pracowników pionu higieny pracy,
- konsultacje i wyjaśnienia w przypadku zaistniałych w PSSE problemów w bieżącym nadzorze,
- przekazywanie wytycznych i zaleceń otrzymanych z Głównego Inspektoratu Sanitarnego oraz koordynowanie ich realizacji,
- przekazywanie informacji w zakresie bieżącej współpracy w ramach nadzoru w zakresie nadzoru nad chemikaliami i produktami biobójczymi,
- przekazywanie informacji w zakresie bieżącej współpracy z Okręgowym Inspektorem Pracy w Zielonej Górze,
- kontrole problemowe, kompleksowe, doraźne w PSSE,
- Cykliczne spotkania z Państwowymi Powiatowymi Inspektorami Sanitarnymi,
- Coroczne spotkania (narady) z pracownikami pionu Higieny Pracy PSSE.

W ramach szkoleń wewnętrznych prowadzone są narady/szkolenia dla pracowników pionu Higieny Pracy obejmujące zagadnienia związane z chorobami zawodowymi, obrotem i stosowaniem chemikaliów oraz nadzorem bieżącym.

Plan kontroli kompleksowych i problemowych w PSSE

Oddział Higieny Pracy prowadzi plan kontroli kompleksowych i problemowych w PSSE (akta kontroli; str. 156-171).

W 2015 r. zaplanowano i zrealizowano 10 kontroli. Z kontroli sporządzane są wystąpienia pokontrolne zawierające wyniki kontroli, łącznie ze stwierdzonymi nieprawidłowościami i zaleceniami.

Plany pracy Oddziału Higieny Pracy

W 2015 roku plan pracy Oddziału był realizowany na podstawie przyjętego Planu pracy Oddziału Higieny Pracy Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wielkopolskim (akta kontroli; str. 156-171).

Analiza realizacji harmonogramu kontroli w 2015 r. wskazuje, że zaplanowano kontrole 50 obiektów, dla których Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gorzowie Wielkopolskim zgodnie z art. 12 ust. 1a ustawy z dnia 14 marca 1985 r. *o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* (Dz. U. z 2015 r., poz. 1412 j.t.) jest organem właściwym.

Upoważnieni pracownicy Oddziału Higieny Pracy WSSE w Gorzowie Wielkopolskim wykonali łącznie 71 kontroli sanitarnych, w tym 47 zaplanowanych. Nie wykonano 3 kontroli

z zaplanowanych. Powodem tego były: otrzymanie dokumentacji z zakładu pracy potwierdzającej wykonanie nałożonych obowiązków, wydanie decyzji o zmianie terminu wykonania nałożonych obowiązków oraz przesunięcie kontroli kompleksowej na kolejny rok.

Kontrola prawidłowości prowadzenia postępowań w zakresie higieny środowiska pracy, chorób zawodowych oraz chemikaliów.

Oddział Higieny Pracy przedstawił rejestry decyzji administracyjnych wydanych przez Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r. Przedstawiono rejestr decyzji merytorycznych dotyczących warunków pracy, chemikaliów oraz rejestry pozytywnych i negatywnych decyzji w sprawach chorób zawodowych (akta kontroli; str. 155). Na podstawie przedstawionych rejestrów w sposób losowy wybrano 6 spraw, których postępowanie administracyjne zostało zakończone.

W wymienionych poniżej decyzjach wydanych przez Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego poddano sprawdzeniu prawidłowość oraz rzetelność dokumentacji prowadzonej w obszarach należących do zadań Oddziału Higieny Pracy.

Higiena środowiska pracy:

Decyzje Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 9 marca 2015 r. i 22 kwietnia 2015 r., znak: NS-HP.9020.16.2015.

Przedstawiciele Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. przeprowadzili kontrolę w dniu 06.03.2015 r. w Zespole Szkół w Strzelcach Kraj w zakresie oceny warunków środowiska pracy (Protokół nr NS-HP.9020.16.2015). Kontrola dotyczyła również oceny realizacji wymogów w zakresie występowania w środowisku pracy czynników chemicznych oraz produktów biobójczych, w tym oceny prowadzonej dokumentacji oraz oceny stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń pracy i pomieszczeń sanitarnohigienicznych. Kontrola wykazała szereg nieprawidłowości: brak instrukcji składowania i magazynowania substancji chemicznych i ich mieszanin, brak instrukcji bhp dotyczącej postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi, brak kart charakterystyki stosowanych odczynników chemicznych, brak aktualnego spisu stosowanych odczynników chemicznych, brak oceny ryzyka zawodowego, brak środków ochrony indywidualnej dla nauczyciela chemii, brak instrukcji udzielania pierwszej pomocy oraz wykazu pracowników przeszkolonych w udzielaniu pierwszej pomocy oraz niewłaściwe przechowywanie odczynnika chemicznego:

tlenek chromu (III) – nazwa opisana flamastrem, w nieoryginalnym, nieoznakowanym opakowaniu tj. w szklanym słoiku po produkcie spożywczym.

Lubuski PWIS w Gorzowie Wlkp. wydał decyzję z dnia 09.03.2015 r., znak: NS-HP.9020.16.2015 nakazującą niezwłoczne zutylizowanie odczynnika chemicznego z rygiorem natychmiastowej wykonalności oraz poinformowanie Lubuskiego PWIS w Gorzowie Wlkp. o wykonaniu ww. nakazu. Organ PIS pismem z dnia 18.03.2015 r., znak: NS-HP.9020.16.2016 zawiadomił Stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego w związku ze stwierdzonymi podczas kontroli uchybieniami. Zespół Szkół w Strzelcach Kraj, pismem z dnia 26.03.2016 r. przekazał informacje o wykonaniu wszystkich nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli w dniu 06.03.2015 r.

Lubuski PWIS po zapoznaniu się z pismem Strony z dnia 26.03.2015 r. oraz z protokołem kontroli przeprowadzonej w dniu 20.04.2015 r. decyzją z dnia 22.04.2015 r., znak: NS-HP.9020.16.2015 umorzył w całości postępowanie administracyjne. Organ I instancji w uzasadnieniu ww. decyzji w sposób szczegółowy odniósł się do wykonanych przez Zespół Szkół nieprawidłowości. Następnie Lubuski PWIS w Gorzowie Wlkp. wydał decyzję płatniczą z dnia 19.05.2015 r., znak: NS-HP.9020.16.2015 zobowiązującą Zespół Szkół w Strzelcach Kraj. do zapłaty kosztów za czynności kontrolne przeprowadzone w dniu 06.03.2015 r.

Decyzja Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 18 grudnia 2015 r., znak: NS-HP.9020.60.2015.

Upoważnieni pracownicy Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp. przeprowadzili w dniach 13 i 17.11.2015 r. kontrolę w zakładzie Dom Pomocy Społecznej w Tursku (Protokół nr NS-HP.9020.60.2015). Kontrola wykazała niewłaściwy stan techniczny w pomieszczeniach sanitarnohigienicznych zakładu. W protokole kontroli zapisano zalecenia dotyczące analizy i uzupełnienia oceny ryzyka zawodowego na stanowisku kucharza, pomocy kuchennej i starszej pokojowej gospodarczej z terminem wykonania do dnia 31.12.2015 r. Decyzją z dnia 18.12.2015 r., znak: NS-HP.9020.60.2015 organ nakazał Domowi Pomocy Społecznej w Tursku usunięcie stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości ze wskazaniem terminu wykonania do dnia 30.06.2016 r. Po uprawomocnieniu się decyzji merytorycznej zostało wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie opłaty za czynności kontrolne. Lubuski PWIS w Gorzowie Wlkp. wystawił decyzję płatniczą w dniu 15.01.2016 r., znak: NS-HP.9020.60.2015 na kwotę 162 PLN.

Choroby zawodowe:

Decyzja Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 3 kwietnia 2015 r., znak: NS-HP.907.1.2015., o stwierdzeniu choroby zawodowej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowej Soli przekazał pismem z dnia 14.01.2015 r., znak: ONS-HP-4520-1/2015 do Lubuskiego PWIS w Gorzowie Wlkp. dokumentację dotyczącą podejrzenia choroby zawodowej u Pani [imię] w związku z przepisem art. 12 ust. 1a ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1412 t.j.). PPIS w Nowej Soli wskazał, że p. [imię] była zatrudniona w szkołach, których organem prowadzącym w rozumieniu art. 5 ust 2 pkt 1 ustawy o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) jest powiat nowosolski.

Lubuski PWIS pismem z dnia 27.01.2015 r., znak: NS-HP.907.1.2015 zawiadomił strony o wszczęciu postępowania w sprawie podejrzenia u Pani [imię] choroby zawodowej: przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat – niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią (poz. 15.3 wykazu chorób zawodowych stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie chorób zawodowych wydanego na podstawie art. 237 § 1 pkt 3-6 i §1¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. *Kodeks pracy*). Organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej w toku prowadzonego postępowania przeprowadził dochodzenie epidemiologiczne i ustalił przebieg pracy zawodowej zainteresowanej. Z przeprowadzonej przez organ oceny narażenia zawodowego wynika, że Pani [imię] pracowała głosem w wymiarze co najmniej obowiązującego pensum dydaktycznego przez około 18 lat i 18 miesięcy. W niniejszej sprawie uprawniona jednostka orzecznicza pierwszego stopnia w zakresie rozpoznawania chorób zawodowych – Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Zielonej Górze, wydała orzeczenie lekarskie o rozpoznaniu u Pani [imię] choroby zawodowej wymienionej w poz. 15.3 wykazu chorób zawodowych. Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy i ww. orzeczenie lekarskie Lubuski PWIS w Gorzowie Wlkp. stwierdził spełnienie jednocześnie dwóch pozytywnych elementów uprawniających do stwierdzenia choroby zawodowej. Lubuski PWIS w Gorzowie Wlkp. decyzją z dnia 03.04.2015 r. stwierdził u p. [imię] chorobę zawodową – przewlekłą chorobę narządu głosu spowodowaną nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat: niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią, wymieniona w poz.

15.3 wykazu chorób zawodowych. Żadna ze Stron nie złożyła odwołania. Decyzja została wydana zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz przesłana Stronom postępowania za potwierdzeniem zwrotnym. Akta sprawy są prawidłowo spięte i ponumerowane oraz zawierają kartę przeglądową (metrykę sprawy).

Decyzja Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 24 sierpnia 2015 r., znak: NS-HP.907.11.2015., utrzymująca w mocy decyzję organu I instancji.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. wydał decyzję z dnia 23.02.2015 r. Nr HP720-1/2015 o stwierdzeniu u Pani choroby zawodowej – przewlekłej choroby obwodowego układu nerwowego wywołaną sposobem wykonywania pracy – zespół cieśni w obrębie nadgarstka (poz. 20.1 wykazu chorób zawodowych). Zakład pracy OLSA Poland Sp. z o.o. jako strona w postępowaniu złożyła odwołanie od ww. decyzji do Lubuskiego PWIS w Gorzowie Wlkp. Organ II instancji rozpatrując sprawę w postępowaniu odwoławczym odniósł się do podnoszonych przez Stronę odwołującą zarzutów. Organ odwoławczy na podstawie art. 80 *Kodeksu postępowania administracyjnego* dokonał oceny zebranych dowodów w sprawie: dodatkowych wyjaśnień Strony skarżącej oraz orzeczenia lekarskiego Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy ZCLiP w Szczecinie nr 40/14 z dnia 03.11.2014 r., uzupełnionego pismem z dnia 28.01.2015 r., znak: WOMP-ZCLiP/Dz/29/15 oraz pismem z dnia 16.07.2015 r., znak: WOMP-ZCLiP/Dz/424/15. Mając na uwadze powyższe organ II instancji wydał decyzję z dnia 24.08.2015 r., znak: NS-HP.907.11.2015 utrzymującą w mocy decyzję PPIS w Gorzowie Wlkp. Zakład pracy OLSA Poland Sp. z o.o. reprezentowany przez Kancelarię Radcy Prawnego Panią , wniósł pismem z dnia 24.09.2015 r. skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. na decyzje organu II instancji. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gorzowie Wlkp. wyrokiem z dnia 14.01.2016 r., sygn.. akt II SA/Go 836/15 oddaliła skargę zakładu na decyzję Lubuskiego PWIS w Gorzowie Wlkp. z dnia 24.08.2015 r. Strona wniosła skargę kasacyjną od ww. wyroku. Obecnie sprawa jest w Naczelnym Sądzie Administracyjnym.

Wskazać należy, że decyzje dotyczące warunków pracy i chorób zawodowych wydane zostały zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Uzasadnienia decyzji sformułowano bardzo szczegółowo. Zawierało wyczerpującą analizę wszystkich okoliczności sprawy, w tym wyjaśnienie każdej nasuwającej się wątpliwości. Akta w sprawie chorób zawodowych są przechowywane w prawidłowy sposób, tj: trwale spięte, z wykazem akt. Do poszczególnych

akt dołączone są potwierdzenia odbioru, kserokopie są pieczętowane i potwierdzane za zgodność z oryginałem. Projekty decyzji parafowane są przez radcę prawnego. Decyzje zostały przesłane do wszystkich stron uczestniczących w postępowaniu. Zawierają prawidłowe pouczenie przysługujące stronom.

Substancje chemiczne i ich mieszaniny oraz produkty biobójcze:

W wyniku kontroli prawidłowości prowadzenia postępowań w sprawach dot. substancji chemicznych i ich mieszanin stwierdzono, co następuje.

W roku 2015 roku nie wpływały odwołania od decyzji wydanych przez państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych z terenu województwa lubuskiego w I instancji.

Powyższe świadczy, iż powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne sprawnie prowadzą nadzór nad podmiotami wprowadzającymi do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny.

Ponadto, dokonano kontroli bieżących spraw prowadzonych w Oddziale Higieny Pracy WSSE w Gorzowie Wielkopolskim. Jedną ze spraw w związku z prowadzonym nadzorem nad przestrzeganiem przepisów *ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach* była kontrola prowadzona w nadzorowanym obiekcie. Podczas kontroli stwierdzono, że produkt mieszanina o nazwie *Steckuron BDK - preparat do maszynowego mycia kaczek i basenów*, stosowany w działalności zawodowej, nie posiadał na etykiecie opakowania oznakowania w języku polskim. Zgodnie z artykułem 17 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r, w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008r. z późn. zm.) *etykietę sporządza się w języku(-ach) urzędowym(-ych) państwa(-w) członkowskiego (-ich), w którym (-ych) substancja lub mieszanina wprowadzana jest do obrotu, chyba że dane państwo (-a) członkowskie postanowi(-ą) inaczej. Dostawcy mogą użyć na etykietach większej liczby języków niż jest to wymagane przez dane państwo członkowskie, pod warunkiem że we wszystkich użytych językach zostaną podane te same informacje.* Sprawa została w sposób prawidłowy i wyczerpujący przekazana zgodnie z właściwością do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze.

Na podstawie i zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego z 2014 roku *do planowania i działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2015 roku* przedstawiciel „sieci chemicznej” WSSE w Gorzowie Wielkopolskim uczestniczył w organizowanej przez GIS naradzie krajowej w Lublinie, dotyczącej omówienia zadań z zakresu nadzoru nad

chemikaliami. Ponadto, zadeklarowali się do uczestnictwa i realizują w 2016 r. projekt REACH-EN-FORCE 4 w ramach współpracy z *Forum wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów*, działającego przy Europejskiej Agencji.

Należy również nadmienić, iż Oddział HP WSSE w Gorzowie Wielkopolskim prowadzi aktywną współpracę w zakresie zagadnień dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin z innymi organami nadzoru nad chemikaliami, m.in. z Inspekcją Handlową. Przykładem współpracy z Inspekcją Handlową jest przekazana sprawa przez Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Gorzowie Wielkopolskim, dotycząca przeprowadzonej kontroli u przedsiębiorców oraz , prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą: i, ul. Władysława Jagiełły 9-11, 66-400 Gorzów Wielkopolski oraz - wspólnik spółki cywilnej, ul. Legionów Polskich 8 lok. 14, 66-400 Gorzów Wielkopolski.

Podczas kontroli pobrano do badań laboratoryjnych próbkę wprowadzanej do obrotu biżuterii (naszyjnik ze znakiem nieskończoności), stwierdzając zawartość kadmu w przywieszce naszyjnika w ilości powyżej 166000 mg/kg, podczas gdy limit określony w załączniku nr XVII, poz. 23 p. 10 rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1907/2006 wynosi nie więcej niż 100 mg/kg (nie więcej niż 0,01%). Dostawcą wyrobu była firma JINM.ING Sp. z o.o., ul. Nadrzeczna 14A/H6/C32, 05-552 Wólka Kosowska. Powyższe informacje prawidłowo zostały przekazane zarówno wszystkim podległym powiatowym inspektorom sanitarnym, jak również Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Piasecznie z siedzibą w Chylicach celem podjęcia działań zgodnie z posiadanymi kompetencjami i celem egzekwowania wymogów prawa dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin.

W zakresie zagadnień dotyczących produktów biobójczych, w razie konieczności, prowadzona jest współpraca z Urzędem Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych. Poniżej, przedstawiono dwie decyzje wydane przez podległych państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych.

Decyzja Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słubicach z dnia 17 marca 2015 r., znak: HP-736-47-01/2015.

W dniu 16 marca 2014 r. pracownicy Sekcji Higieny Pracy przeprowadzili kontrolę sanitarną w sklepie spożywczo – przemysłowym ul. Wojska Polskiego 25, 69-108 Cybinka w zakresie wprowadzania produktów biobójczych i substancji

czynnych przeznaczonych do stosowania w produktach biobójczych do obrotu i stosowania ich w działalności zawodowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 września 2002 r. *o produktach biobójczych*. Stwierdzono nieprawidłowości. Organ 17 marca 2015 r. wydał decyzję znak: HP-736-47-01/2015 nakazującą wycofanie z obrotu produktu Domestos Aktiv Kraft Multijet Duse WC Gel 750 ml oznakowany etykietą sprzedawcy, jako środek do „czyszczenia i dezynfekcji muszli klozetowej” w ilości 7 sztuk znajdujących się na stanie sklepu ABC w Rapicach. Decyzja ze względu na ochronę zdrowia i życia ludzkiego nadana była pod rygorem natychmiastowej wykonalności, produkt został wprowadzony do obrotu bez pozwolenia Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych oraz bez odpowiedniego oznakowania opakowania w języku polski. Ponadto nie figurował w Rejestrze Produktów Biobójczych Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych.

Decyzja Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze z dnia 9 września 2015 r., znak: NS-HP.733.514.1.2015.6

Upoważnieni pracownicy PPIS w Zielonej Górze przeprowadzili w dniu 13 lipca 2015 r. kontrolę w zakresie produktów biobójczych, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 września 2002 r. *o produktach biobójczych*, w firmie *HUBERTUS COLLECTION ENRICO THIERBACH* w Zielonej Górze przy ul. Beniowskiego 2A. W toku kontroli sanitarnej stwierdzono, że w obrocie na stronie internetowej www.hubertus-collection.pl oraz w katalogu LATO 2015 są deklarowane i wprowadzane do obrotu produkty biobójcze o nazwie:

1. Preparat 3M ULTRATHON Nr HU - 20140890, w aerozolu o pojemności 177ml (170g) - opisany jako preparat odstraszający insekty: kleszcze, komary, gzy, muchy, pchły, meszki, mrówki i inne, zawierający substancję czynną DEET o stężeniu 25%;
2. Preparat przeciw roztoczom MILBEN FREY - w aerozolu o pojemności 25ml - opisany jako preparat, który doskonale chroni przed roztoczami kurzu w materacach, pościeli, tapicerki, dywanów i tkanin, zawierający substancje czynne: 100 g zawiera alkohol owo-wodny roztwór: 10 g estru etylowego kwasu N-butylo-beta-alaninianu;
3. Spray przeciwkleszczowy KLESZCZ - FREY o pojemności 25ml - opisany jako produkt, który efektywnie ochrania człowieka i zwierzęta przed kleszczami i innymi insektami;
4. Preparat przeciw komarom MUCKEN FREY - opisany jako preparat na komary; muchy, bąki, czarne muchy;

5. Preparat o nazwie „Spray przeciw komarom”, w opakowaniu 125 ml, firmy Klever Ballistol Stichfrei opisany jako produkt przeci w komarom, kleszczom i innym owadom; na które podmiot odpowiedzialny za wprowadzenie do obrotu nie posiada pozwoleń na obrót tymi produktami biobójczymi wydanych przez Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, co niezgodne jest z art. 4 ustawy o produktach biobójczych. Ponadto stwierdzono również, że oferowane do sprzedaży ww. produkty biobójcze nie są oznakowane w języku polskim, co niezgodne jest z art. 44 ustawy o produktach biobójczych. Dodatkowo, wprowadzane do obrotu produkty biobójcze nie posiadały kart charakterystyki, co z kolei niezgodne jest z art. 8c ustawy o produktach biobójczych. Mając na uwadze to, że produkty biobójcze, które wprowadzane są do obrotu, na terenie Rzeczypospolitej Polskiej bez wymaganych pozwoleń, niewłaściwie oznakowanych opakowań oraz bez kart charakterystyk mogą stwarzać potencjalne zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi nakazano wycofanie ich z obrotu i oferty sprzedaży zawartej w katalogu LATO 2015.

Analiza wybranej dokumentacji dotyczącej chemikaliów pozwala stwierdzić, że zagadnienia i postępowanie administracyjne prowadzone przez podległe państwowe powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne były nadzorowane prawidłowo.

W poddanych kontroli sprawach postępowanie administracyjne prowadzone było w sposób prawidłowy. Uzasadnienia wydanych decyzji wyczerpująco wyjaśniają podjęte rozstrzygnięcia, a ponadto są spójne, logiczne i zgodne z wykładnią przepisów stanowiących podstawę prawną ich wydania. Dokumentacja spraw oraz system ich rejestrowania prowadzone są w sposób przejrzysty i uporządkowany. Pracę Oddziału Higieny Pracy WSSE w Gorzowie Wielkopolskim oceniono pozytywnie.

III. UWAGI DOTYCZĄCE KONTROLOWANEGO ZAKRSESU

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono uchybień w prowadzonej działalności merytorycznej w zakresie nadzoru nad ustawowym zakazem wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych oraz w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących pionu higieny pracy.

Dokumentacja prowadzona jest w sposób przejrzysty i zgodny z obowiązującymi przepisami.

IV. INFORMACJE DODATKOWE

W trakcie czynności kontrolnych dokonano wpisu do książki kontroli. Kontrolę przeprowadzono zgodnie z procedurą GIS-ZSZ-NS-01. Czynności kontrolne zakończono naradą, w trakcie której omówiono wstępne wyniki kontroli. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden pozostawiono w aktach kontroli, drugi przesłano kierownikowi jednostki kontrolowanej.

Główny Inspektor Sanitarny

up.

Grzegorz Pudzik

..... Zastępca Głównego Inspektora Sanitarnego.....

(Kierownik jednostki kontrolującej)

3